

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Directie Juridische Zaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

wobverzoekendjz@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk

2021-0000236764

Uw brief (kenmerk)

1 augustus 2021

Datum 25 maart 2022
Betreft Beslissing op uw Wob-verzoek

Geachte,

In uw email van 1 augustus 2021 heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om informatie over AI-toepassingen door de Douane.

U vraagt om (een kopie van) alle informatie met betrekking tot Verkenning naar AI-toepassingen door de Douane van 01-01-2016 tot het geheel afhandelen van uw verzoek. Specifiek vraagt u om openbaarmaking van de volgende documenten:

- Vergaderstukken, waaronder: uitnodigingen, presentielijsten, agenda's, ingekomen stukken, besluiten, besluitenlijsten en notulen;
- Correspondentie, gespreksverslagen intern (brieven, e-mails inclusief bijlagen, gespreksnotities, SMS-jes en WhatsApp-berichten);
- Memo's, notities;
- Rapporten, adviezen;
- Financiële documenten;
- Datasets;
- Powerpoint- of andere presentaties; en
- andere documenten die - aanvullend of in plaats van gevraagde documenten - inzicht in deze bestuurlijke aangelegenheid kunnen geven.

In uw verzoek heeft u de volgende websites ter informatie bijgevoegd:

<https://www.aqconnect.nl/artikel/douane-rotterdamse-haven-verkent-ai-mogelijkheden> en <https://douane-inzicht.nl/article/305638763>.

De ontvangst van uw verzoek heb ik u schriftelijk bevestigd op 10 augustus 2021, met kenmerk 2021-0000164560. In diezelfde brief is de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 27 augustus 2021.

In augustus 2021 heeft u met de woordvoerder van Douane telefonisch gesproken over de inhoud van uw Wob-verzoek en is aangeboden u een presentatie te geven omtrent AI. Tijdens dit gesprek heeft u gezegd af te zien van de presentatie en uw Wob-verzoek te willen aanhouden. Op 2 november 2021 heeft u met een woordvoerder telefonisch gesproken over de voortgang van uw Wob-verzoek. Tijdens het telefoongesprek is aangegeven dat ik uw verzoek zal

opsplitsen in deelbesluiten. Op 30 november 2021 heeft u wegens het niet tijdig beslissen een ingebrekestelling ingediend. De ontvangst van uw ingebrekestelling is op 1 december 2021 bevestigd. Vanwege het indienen van uw ingebrekestelling heb ik uw verzoek volledig behandeld. Er zal dan ook, in tegenstelling tot eerdere berichtgeving, geen tweede deelbesluit meer volgen, nu er met dit besluit volledig op uw Wob-verzoek wordt beslist.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2021-0000236764

Het is helaas niet gelukt om binnen de wettelijke termijn op uw Wob-verzoek te beslissen. Hiervoor bied ik u mijn excuses aan.

Besluit

Ik besluit de door u gevraagde informatie gedeeltelijk openbaar te maken. Ik licht mijn besluit hieronder toe.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn meerdere documenten aangetroffen. In uw verzoek verwijst u naar een specifieke "Verkenning" en toepassingen genoemd in artikelen op <https://www.agconnect.nl/artikel/douane-rotterdamse-haven-verkent-ai-mogelijkheden> en <https://douane-inzicht.nl/article/305638763>. In de artikelen worden o.a. volgende toepassingen omschreven: X-ray beeldherkenning, cameratoezicht op de passagiersstroom Schiphol en verhoorsoftware.

Deze artikelen verwijzen naar verkenningen die ten tijde van het uitbrengen van de artikelen bekend waren dan wel tot verkenning van AI-mogelijkheden zouden kunnen leiden. De zoekslag is daarom uitgevoerd in het licht van het artikel DouaneInzicht. Deze zoekslag heeft geleid tot informatie over verkenning van AI-toepassingen op X-ray scanbeelden van goederen en verkenning van AI-toepassingen in een wetenschappelijk onderzoek naar het gebruik van camerabeelden in een omgeving met passagiers. Binnen deze documenten heeft een klein deel betrekking op AI. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, zie hiertoe bijlage B.

Buiten reikwijdte verzoek

Een aantal documenten bevat passages die over andere onderwerpen gaan dan de hierboven genoemde onderwerpen van uw verzoek. Deze passages vallen inhoudelijk niet binnen de reikwijdte van uw verzoek. Om die reden heb ik de passages onleesbaar gemaakt onder van vermelding van 'buiten verzoek'. Dit is eveneens in de inventarislijst aangegeven.

Wanneer pagina's geheel buiten het verzoek vallen, worden deze geheel uit de set met documenten gehaald. Wanneer dit het geval is, is dit eveneens aangegeven in het document 'Bijlage C – openbaar te maken documenten'.

Wettelijk kader

Uw verzoek om informatie is beoordeeld op grond van de Wob. Het recht op openbaarmaking dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Er wordt niet gekeken naar het specifieke belang van de verzoeker.

Openbaarmaking in de zin van de Wob betekent openbaarmaking voor iedereen. In dat licht vindt de afweging dan ook plaats. Hierbij wordt getoetst aan de artikelen 10 en 11 van de Wob waarin is aangegeven in welke gevallen openbaarmaking kan of moet worden geweigerd. Voorts kan het bestuursorgaan

besluiten om op grond van de uitzonderingsgronden genoemd in de artikelen 10 en 11 van de Wob (zie bijlage A) of op grond van eventuele bijzondere openbaarmakingsregimes documenten (gedeeltelijk) niet openbaar te maken.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2021-0000236764

Derde-belanghebbende

Bij de openbaarmaking van diverse documenten spelen de belangen van derden een rol. Deze derde-belanghebbenden zijn vooraf gevraagd om hun mening te geven over de voorgenomen wijze van openbaarmaking van de documenten.

Derde belanghebbenden stemmen niet in met openbaarmaking van de documenten 6 en 7. De zienswijze van de derde-belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Onder de motivering van artikel 10, tweede lid, onder g van de Wob licht ik dit hieronder nader toe.

Motivering

Het belang van inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen (artikel 10, tweede lid, onder d, van de Wob)

In diverse documenten is het belang van de inspectie, controle en toezicht door Douane in het geding. Het gaat hierbij om informatie die zicht biedt op de werkwijze van de Douane.

Waar het gaat om informatie over specifieke verkenningen van AI voor handavingsprioriteiten weegt het belang van openbaarheid niet op tegen het belang van inspectie, toezicht en handhaving. Dit belang raakt niet alleen de huidige toepassing maar ook de ontwikkeling van nieuwe technieken ten behoeve van het toezicht. Dit innovatieproces doorloopt daarvoor fasen van verkenning, beproeving tot implementatie. Ook in die fasen is het doel gericht op een toezichtbelang.

Genoemde onderzoeken maken niet alleen duidelijk welke handavingsprioriteit de Douane heeft en welke resultaten er zijn, maar leidt ook tot een totaalbeeld van deze ontwikkelingen voor concrete toepassingen over meerdere jaren. Deze context geeft inzicht in welke aanpak de Douane tot uitvoering wil brengen of brengt en wat dit voor de effectiviteit van het toezicht op de goederenstroom kan betekenen. Indien deze informatie openbaar wordt gemaakt, kunnen derden hun gedragingen afstemmen op de toepassingen. Als gevolg hiervan komt een effectieve controle van de Douane in het geding.

Ik weeg het hier bedoelde belang zwaarder dan het belang van openbaarmaking. Ik maak deze informatie dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.d.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In diverse documenten staan persoonsgegevens. Dit betreft gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd,

zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit de documenten.

Directie Juridische Zaken

Voor zover het de namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. In het kader van goed werkgeverschap ben ik van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken ambtenaar. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Ons kenmerk
2021-0000236764

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling (artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob)

Openbaarmaking van informatie blijft achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van belanghebbenden bij die informatie. Hiertoe merk ik het volgende op.

Diverse documenten bevatten onder andere gegevens over onderzoeken, de daarbij betrokken landen, rechtspersonen als ook gegevens die verwijzen naar derden in relatie tot eventuele onderzoeken. Het gaat het hier om onder andere informatie waarmee een bepaalde mening wordt gegeven dan wel voorkeur wordt uitgesproken voor het onderzoek en daarmee gelieerde (rechts-)persoon.

De documenten 1 en 2 bevatten informatie afkomstig van medewerkers uit het Team Datasience met als doel een eigen beschrijving en mening te geven van de actuele voortgang van onderzoeken binnen het team Innovatieprojecten. Openbaarmaking van deze documenten zal tot onevenredige benadeling voor de Douane leiden vanwege de vertrouwelijkheid van de discussies en de (verkenning-)fase waarin de onderzoeken zich bevinden.

In de beoordeling van de documenten 6 en 7 heb ik de zienswijzen van de derde-belanghebbenden meegenomen. De documenten bevatten gegevens over een onderzoek, betrokken rechtspersonen, natuurlijke personen en verwijzen naar onderzoeken van derden. Openbaarmaking van de informatie uit voorstellen en lopende onderzoeken is bovendien concurrentiegevoelig en derden kunnen hierdoor mogelijk voordeel behalen voor eigen onderzoeksresultaten. Het belang van de indieners bij bescherming van hun intellectuele eigendomsrechten wordt onevenredig benadeeld bij openbaarmaking en weegt daarom zwaarder.

Het belang van het voorkomen van mogelijke onevenredige bevoordeling of benadeling, weeg ik hier zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking. Ik maak deze informatie dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.g.

Wijze van openbaarmaking

De documenten stuur ik met dit besluit in kopie mee.

Directie Juridische Zaken

Plaatsing op internet

De stukken worden met een geanonimiseerde versie van dit besluit voor eenieder kenbaar gemaakt op www.rijksoverheid.nl.

Ons kenmerk
2021-0000236764

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

namens deze,

mr. M.S. Bogtstra

De directeur Juridische Zaken

Deze brief is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van die wet kunt u tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de minister van Financiën, ter attentie van de Directie Juridische Zaken, Postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en dient ten minste het volgende te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
- d. een opgave van de redenen waarom u zich met het besluit niet kunt verenigen.

Bijlage A

Directie Juridische Zaken

Artikel 10 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 1. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 2. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 3. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 4. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

1. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
2. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
3. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
4. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
5. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
1. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
2. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.

(...)

Artikel 11 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Ons kenmerk
2021-0000236764